

Opat dr. Avguštin Kostelec, S. O. Cist.

K božjim vrelcem!

Voda, čista, zdrava — kolika dobrota! Napaja, čisti, poživlja vso naravo. Ob njej se razvija življenje, vstajajo domovi, rasto vaši in mesta. Brez nje ni življenja.

Še neizmerno večja dobrota pa so za naše duše, za naše duhovno življenje — božji vrelci, vrelci milosti in nadnaravnega božjega življenja. Očiščujejo naše duše, jih oživljajo in posvečujejo, jim dajejo zdravje in rast v večno življenje! Blagor ljudstvu, ki pozna in ceni te studence! Srečna duša, ki hrepeni po njih in zajema iz njih živo vodo, žuborečo v večno življenje.

Sredi raja je izviral mogočen studenec, ki se je razlival v štiri reke in napajal ves raj, da je vse živelo, raslo in cvetelo ter rodilo sad.

Tudi v raju nove zaveze, v sv. cerkvi imamo mogočen studenec, ki je privrel iz daritve Jezusove na gori Kalvariji in ne usahne nikdar. Daroval se je božji Zveličar in umrl, a njegova smrt je zmaga in življenje — vstal je od mrtvih in živi, živi med nami v najsvetejšem zakramentu in svojo daritev na križu obnavlja skrivnostno na nekrvavi način v daritvi sv. maše vedno in vedno širom sveta. Vrelec milosti, ki je privrel na gori Kalvariji, se v sedmih zakramentih kot v sedmih mogočnih rekah pretaka po vsej cerkvi in prinaša življenje, božje življenje, vsem udom skrivnostnega, mističnega telesa Kristusovega.

K tem božjim vrelcem Kristusovim vabi sv. cerkev z materinsko ljubeznijo vse svoje otroke: Žejni, pridite k vodam, pridite in pijte z veseljem (sv. maša v soboto pred tiho nedeljo).

O, da bi vsi verniki poslušali klic ljubeče matere sv. cerkve! Hitro bi prišla rešitev iz današnje velike gmotne in še večje duhovne krize.

Spomnimo se kristjanov prvih stoletij. Ali niso bile njihove preskušnje veliko hujše od današnjih? V podzemeljskih grobiščih se je skrivala mlada cerkev mučenica. V potokih je tekla v arenah kri kristjanov... Ali so podlegli tako strašnim preskušnjam? O ne! Zmagoslavno so jih prestali, ovenčani z mučeniško slavo, zmagali so trpljenje in smrt — in žive večno!

Odkod njihova tolika moč? Čujte odgovor! »Bili pa so stanovitni v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah« (Apd. 2, 42). Poslušali so sv. cerkev, zajemali in pili so iz vrelcev Zveličarjevih,

t. j. v sv. bogoslužju: v sv. maši, v sv. zakramentih, v skupnih bogoslužnih molitvah so zajemali moč, ljubezen, stanovitnost v najhujših preskušnjah. Zato se od sv. bogoslužja niso hoteli ločiti. Ko ga niso smeli več očitno obhajati, so se zbirali v katakombah in tam kljub smrtni nevarnosti vršili sv. skrivnosti in jemali sv. Rešnje Telo s seboj na dom... Tu je vir njihovega mučeništva in medsebojne ljubezni, v kateri so si med seboj pomagali, da so njihovi sovražniki začudeno vzklkali: glejte, kako se ljubijo!

In v naših današnjih težkih preskušnjah? Ljudstvo je onemoglo, brezupno! Povsod beda in neusmiljena sebičnost! Verska brezbriznost ali celo brezboštvo se polasča duš in jih tira v propast! Odkod rešitev?

Iz božjih vrecev Zveličarjevih! V sv. liturgiji, v sv. bogoslužju! Tu bo onemoglo in obupano ljudstvo oživel, dobilo moč in tolažbo. Tu je živa ljubezen Kristusova in bo v srcih, ki se ji približajo, zanetila ogenj prve krščanske gorečnosti, ki bo s svojo požrtvovalnostjo lajšala bedo in pomanjkanje. Tu je večno sonce Kristus, ki razsvetljuje slehernega človeka, ki pride na ta svet, in preganja temo nevere in zmot. Tu je živi kruh — Kristus. Vsi, ki uživajo ta kruh, so eno med seboj in eno s Kristusom, zato jih prešinja Kristusova božja ljubezen, njegova milost, njegovo božje življenje in bodo živeli, četudi umro.

Tu je rešitev, v sv. liturgiji, v življenju z materjo sv. cerkvijo, v življenju s Kristusom po sv. liturgiji.

Sv. oče Pij X. pravi v Motu proprio 1903: Resnični duh krščanstva ima svoj prvi in neobhodni vir v dejanski udeležbi pri sv. skrivnostih in pri slovesni liturgični molitvi sv. cerkve. Kardinal Mercier pa: Po liturgiji bo vera s svojim božjim sokom zopet poživila naše notranje življenje in nas uspešno podpirala, da odgovarjamo našemu socialnemu poslanstvu v cerkvi.

Kardinal Dubois vidi celo rešitev socialnega vprašanja v liturgiji.

To je namen priloge KB pod naslovom »Božji vrelci«. V ljudstvu želi vzbuditi čut za sv. liturgijo in mu zato razodevati njeno božjo lepoto in vzvišenost, njeno neizmerno bogastvo milosti in življenja, njeno brezmejno skrbnost in ga tako bolj in bolj vpeljati v njeno življenje, v življenje s cerkvijo, s Kristusom.

Da bo ta skromna priloga svoj namen dosegla, prosimo vse prijatelje liturgije, da nas podpirajo s prispevki svojega bogatega liturgičnega življenja in s spominjanjem v svojih svetih liturgičnih opravilih.

Dr. Franc Lukman

Evharistično bogoslužje v stari cerkvi

Sveta maša za mladino ob evharističnem shodu, polnočnica za može in fante, slovesna škofovsko maša vpričo napolnjenega Stadiona, ko so se pri povzdigovanju priklonili tisoči kolen in so tisoči rok trkali na prsi in tisoči vernih src molili Gospodovo Rešnje Telo in Rešnjo Kri: to so bili prizori, ki jih ne bo izlepa pozabil, kdor jih je videl. Kar je Zveličar pri zadnji večerji storil in v svoji brezmejni ljubezni naročil, naj se opravlja v njegov spomin, se zgodi v nekaj trenutkih. To dejanje božje vsemogočnosti, ki se izvrši s posredovanjem človeških pooblaščenecv, pa je Cerkev postavila v okvir molitve in obredov, s katerimi hoče vršilca svetih skrivnosti in pričujoče

vernike pripraviti, da sveto dejanje z vero, upanjem in ljubeznijo vrše in spremljajo in božji dar z zahvalo prejemajo. Ti obredi in te molitve niso nastali naenkrat, marveč stoletja in stoletja so jim dajala obliko in vtiskala svoj pečat, ta v večji, druga v manjši meri. Posebno plodovita so bila prva krščanska stoletja tja do sedmega, ko je evharistično bogoslužje na vzhodu in na zapadu v bistvu dobilo obliko, ki jo še danes ima. Pa tudi naslednja stoletja niso bila nedelavna. Tudi najnovejši čas sega v oblikovanje evharističnega bogoslužja vsaj s tem, da se prirejajo nove molitve, primerne novim praznikom in godovom. Omenim samo dve, tri reči. Za papeža Pija X. se je za praznik sv. Jožefa uvedla nova prefacija (predglasje); Benedikt XV. je med svetovno vojno dovolil, da na spominski dan vernih duš duhovnik opravi tri svete maše in je za maše za rajne predpisal posebno lepo prefacijo; za Pija XI. sta prišla v veljavo nova mašna obrazca za praznika presv. Srca Jezusovega in Kristusa Kralja z novima prefacijama.

V naslednjih sestavkih bom skusil v preprosti besedi pokazati, kako je okvir, ki obdaja Gospodovo nekrvavo daritev, nastal, se širil in spreminjal od preprostih začetkov, ki jih bolj slutimo ko poznamo iz pičlih ohranjenih starih krščanskih spomenikov, do polnega razvoja vzhodnih in zapadnih liturgij.

Ptička se radujeta
ob posodi nesmrtnosti
— presv. Evharistiji

1. Z apostoli pri zadnji večerji

Kar danes vidimo na naših oltarjih in prejemamo ob obhajilnih mizah, poslušni Gospodovemu povelju, ima svoj začetek v noči, preden je Zveličar šel v trpljenje in smrt. Trije evangelisti in apostol Pavel nam o tem poročajo. Izmed evangelistov je bil eden, Matej, sam navzočen, ostala dva, Marko in Luka sta izvedela od očitvidcev, apostol Pavel, ki tudi ni bil pri zadnji večerji, pravi, da je »prejel od Gospoda« (neposredno ali posredno), kar je Korinčanom že ustno izročil in jim v pismu ponavlja.

Poročila svetega pisma so tale:

Mt 26, 26—30: Pri večerji je vzel Jezus kruh, ga blagoslovil in razlomil, dal učencem in rekel: »Vzemite, jejte, to je moje telo.« In vzel je kelih, se zahvalil, jim ga dal in rekel: »Pijte iz njega vsi. To je namreč moja kri nove zaveze, ki se za mnoge preliva v odpuščanje grehov. — Povem vam pa: »Poslej ne bom pil od tega sadu vinske trte do onega dne, ko bom z vami novega pil v kraljestvu svojega Očeta.« — Nato so zapeli pesem in odšli na Oljsko goro.

Mk 14, 22—26: Pri večerji je vzel Jezus kruh, ga blagoslovil in razlomil in jim ga dal in rekel: »Vzemite, to je moje telo.« In vzel je kelih, se zahvalil in jim ga dal in pili so iz njega vsi; in rekel jim je: »To je moja kri nove zaveze, ki se za mnoge preliva. Resnično, povem vam: Ne bom več pil od sadu vinske trte do onega dne, ko bom novega pil v božjem kraljestvu.« — Nato so zapeli zahvalno pesem in odšli na Oljsko goro.

Lk 22, 14—20: In ko je prišla ura, je sédel k mizi in dvanajsteri apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden bom trpel. Zakaj povem vam, da ga ne bom več jedel, dokler se ne dopolni v božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj. Zakaj povem vam, da ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride božje kraljestvo.« Potem je vzel kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se za vas daje; to delajte v moj spomin.« Prav tako tudi kelih po večerji, govoreč: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se za vas preliva.«

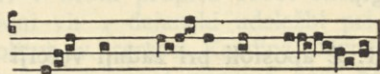
1 Kor 11, 23—25: Jaz se mnamreč prejel od Gospoda, kar sem vam tudi izročil; da je Gospod Jezus tisto noč, ko je bil izdan, vzel kruh in se zahvalil ter ga razlomil in rekel: »To je moje telo, ki se za vas daje; to delajte v moj spomin.« Prav tako tudi kelih po večerji, govoreč: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi; to delajte, kolikorkrat boste pili, v moj spomin.«

Prva nekrvava daritev Gospodovega telesa in njegove krvi se je izvršila v posebnih okoliščinah. Njen okvir je bila velikonočna večerja, pri kateri je Jezus z dvanajsterimi jedel velikonočno jagnje. Od izhoda iz Egipta, več ko štirinajst stoletij, je ta predpoda napovedovala pravo velikonočno jagnje, ki bo s svojo krvjo odrešilo vesoljni svet. Večer pred svojim trpljenjem je Jezus še enkrat in zadnjikrat z apostoli obhajal predpodo, pa ji takoj pridružil resnico z naročilom: »To delajte v moj spomin.« Zveza nekrvave daritve Gospodove z judovsko velikonočno večerjo je bila tistikrat globokega pomena, ni pa mogla biti trajna, kajti ko je prišla resnica, je predpoda izgubila svojo moč. Treba je bilo ustvariti nov primeren okvir.

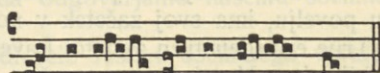
P. Evgen, prior, S. O. Cist.

Rojstvo Velikega Kralja

Osnovne misli treh božičnih maš

HRISTUS na - tus est no - bis.*

Ve - ni - te ad - o - re - mus!

Kristus nam je rojen: pridite molimo!

Tudi te božične praznike bomo polni radosti stopili v čudežni svet skrivnosti. — Brali in poslušali bomo zanimive božične zgodbe in povesti, radovali se bomo ob jasticah doma in pri

sosedovih, prepevali bomo presrčne božične pesmi o ljubeznivem Detetu v jaselcah. Veselje otrok pa bo prekipelo ob božičnem drevescu, hlevčku, osličku in voličku, ob pastirčkih in angelih, ob žarni luči na nebu. Kmalu potem pa bo čudežna zvezda privedla sv. Tri Kralje, ki bodo na velblodih prinesli božjemu Detetu svoje darove: zlato, kadilo in miro.

V naših dušah bo mnogo lepega doživetja, pa le tedaj bo pristno in pravo, če ne bomo pozabili na glavno: na božje Dete, ki je sicer na videz revno človeško dete, v resnici pa sam Sin Božji, neskončni Bog, Stvarnik nebes in zemlje. »V jaslih leži in v nebesih kraljuje!« — In Beseda je bila Bog!«

Lepi so naši božični običaji, toda božič prečesto le preveč po zunanje praznujemo, premalo v zavesti njegove globine. Treba je, da stopimo k jasticam pod vodstvom sv. cerkve, da si položimo v srce in v usta njene prelepe in globoke molitve in speve ter skupaj z njo pademo na kolena pred Božjega Sina — Kralja. Tako počesčenje bo rodilo brez dvoma obilo milosti nam, našim dragim in vesoljnemu svetu. Tudi v naših dušah se mora uresničiti, kar poje sv. cerkev v obhajilnem spevu 3. božične maše: »Vsi kraji zemlje so videli zveličanje našega Boga«.

Že prvi pozdrav sv. cerkve, pristopajoče v božični noči k revnim jaslcam, nam odkriva njeno globoko vero, češčenje in vdanost: »Kristuš nam je rojen, pridite, molimo ga!« In ta spev se večkrat ponavlja. Živo se zaveda zastopnica narodov v ponižni molitvi pred jasecami, k d o se je rodil, kdo se je razodel pastirjem v Betlehemu: Pastir in Stvarnik vesoljstva. »Je kaplja mleka Njemu jed, ki ptičic gladnih ne pusti — « (božična himna). Prav tako sv. Pavel, občudujoč imena in naslove novorojenega Deteta, strmeč vprašuje v berilu 3. božične maše: »Kateremu izmed angelov je Bog kdaj rekel: Moj Sin si ti, danes sem te rodil?« Le božjemu Detetu veljajo te besede, taka imena in naslovi: »V svetih bleskih sem te pred danico (t. j. od vekomaj) rodil« (obhajilni spev. 1. božične maše). Betlehemskega Deteta vzvišeno ime je »Bog, Knez miru, Oče prihodnjega veka, katerega kraljestvo ne bo imelo konca« (uvod v 2. božično mašo). Z božjim imenom pa so združene tudi božje lastnosti: vsemogočnost in večnost in najvišje gospodstvo. »Bog je utrdil zemljo in ne bo se premaknila. Od nekdanj že stoji tvoj prestol, o Bog, od vekomaj si...« (darovanje 2. maše). »Tvoja so nebesa in tvoja je zemlja; zemlje krog in vse, kar je na njem, si ti ustvaril« (darovanje 3. maše). — Podobne misli razvija tudi v berilu iste (3.) božične maše sv. Pavel: »Ti, o Gospod, si v začetku (časa) ustvaril zemljo in nebesa so delo tvojih rok. Vse bo prešlo, ti pa ostaneš. Ti si vedno isti in tvoja leta ne minevajo. Ti si torej od vekomaj do vekomaj.« — In sv. Janez nam v evangelijslovesno oznanja, da je druga božja oseba, Beseda, bila že v začetku, pred ustvarjenjem sveta, in ta Beseda je bila Bog...

Kljub vsej ljubkosti in pristrčnosti, ki nam jo nudi božični praznik, je cerkveno bogoslužje polno svete resnobe. »Dete nam je rojeno, Sin nam je dan«, vzklika sv. cerkev, takoj za tem pa v istem zanosu naglaša: »Na njegovih ramah je Kraljeva oblast in njegovo ime je: Angel velikega sklepa, vsemogočni Bog...« (uvod v 3. mašo). — Podobna čuvstva izraža v z h o d n o bogoslužje: »To je naš Bog, ki se je rodil iz Device; v revnih jaseclah ležiš v plenice povit, in vendar si Kralj večne slave! Ti hočeš biti dete, pa krasiš z zvezdami nebeški obok, v jaseclah ležiš, pa držiš s svojo roko vse meje sveta.«

Tu, v cerkvenem bogoslužju, so silne globine božičnega praznika! Božič moramo praznovati s sv. cerkvijo: v radostnem skrušenju pred božjim Detetom, svojim Bogom, in v neomajni vdanosti svojemu božjemu Kralju. »Veseli se, hči sionska, vriskaj, hči jeruzalemska: Glej, tvoj Kralj prihaja k tebi, Sveti in Odrešenik sveta!«

Kpl. K. J.

Življenje s cerkvenim letom

Cerkev preživi v cerkvenem letu celotno odrešenje človeštva, od priprave na Odrešenikovo učlovečenje do njegovega drugega prihoda, ko bo odrešenje dovršeno. Ko pa v cerkvenem letu tako doživljamo odrešenje, se ne spominjamo samo Jezusovega zgodovinskega življenja in delovanja, temveč se obenem odrešenje v posameznih dušah obnavlja in si ga duše osvajajo. Jezusovo rojstvo, trpljenje, smrt, vstajenje, vnebohod in vsi drugi dogodki odrešenja se niso izvršili samo enkrat, tako da bi živeli zdaj le še v našem hvaležnem spominu; vsi ti dogodki se izvršijo, sicer skrivnostno, toda res-

nično, v vsakem cerkvenem letu iznova. Jezus se o božiču znova rodi v naših dušah, o veliki noči nas pritegne v svojo smrt in svoje vstajenje, pusti nam iti s seboj v nebesa, o binkošti nam zopet pošlje svojega Svetega Duha, po binkošti nam daje že zdaj čakati na svoj drugi prihod ob sodnem dnevu. Ta globok smisel ima cerkveno leto. Od našega sodelovanja pa zavisi, v kakšni meri postanemo mi deležni odrešenja. Cerkev izvrši v cerkvenem letu svete skrivnosti odrešenja, bogate z mnogoterimi rešnjimi milostmi. Čim tesneje zedinjeni s cerkvijo živimo v cerkvenem letu, tem več zveličavnih milosti bomo prejeli.

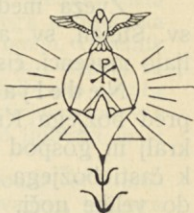
Da moremo živeti v cerkvenem letu s cerkvijo, moramo poznati zgradbo cerkvenega leta. Najbolje ločimo dva prazniška kroga: božični in velikonočni prazniški krog. Vsak prazniški krog lahko primerjamo drevesu, ki brsti, cvete, zori. Božični prazniški krog se uvede z adventom, doseže višek v prazniku rojstva in drugi višek v prazniku razglasjenja. Velikonočni prazniški krog se razvija v predpostu in postu, doseže višek na veliko noč in drugi višek na binkošti. Pri obeh krogih imamo na prvi stopnji vijolično, spokorno barvo, na višku belo, prazniško veselja (izjema je binkoštna osmina z rdečo barvo ljubezni, Svetega Duha) in po praznovanju zeleno, krščanskega upanja na bogate sadove. Vsak prazniški krog ima dvojce žarišč. Pri božičnem sta žarišči praznik rojstva in razglasjenja Gospodovega, pri velikonočnem velika noč in binkošti. Kakor se ravna naravno leto po soncu, tako se ravna cerkveno leto po duhovnem soncu Kristusu, ki ga že prerok Malahija (4, 2) primerja soncu. Vendar se razvija tudi sveto cerkveno leto vzporedno in v globokoumnem soglasju z naravnim letom. Tako se ujema pri nas, da opozorim danes samo na to, narava v novembru in decembru, ko imamo malo sonca, z adventno ubranostjo, ki pričakuje Kristusa kot »Vzhajajočega iz višave«. V dneh Gospodovega rojstva se začne sonce na našem obzorju dvigati, nam je znova rojeno.

Božični prazniški krog

1. Advent

Temeljna misel adventa je: Gospod pride. Pripravite se na njegov prihod! Liturgija misli na trojni Jezusov prihod. Prvič je prišel Sin božji pred 1935 leti v telesu in je prinesel ljudem vseh časov in vseh krajev odrešenje in nadnaravno zveličanje. Vendar si mora odrešenje, ki ga je izvršil Kristus v svojem zemeljskem življenju, vsak človek sam osvojiti. Popolnoma pa bo Kristusovo odrešenje dovršeno tedaj, ko bo prišel Gospod z močjo in slavo (drugi prihod), da povede svojo nevesto sv. cerkev, svoje izvoljene v večno blaženost. Med tema dvema prihodoma pa prihaja Gospod pri skrivnosti sv. maše. — Advent je predvsem poln iskrenega hrepenenja po Kristusovem prihodu. To hrepenenje po Odrešeniku je utelešeno v preroku Izaiju, ki je več kakor 700 let pred Kristusom napovedal deviško Mater in njeno Dete. Cerkev si je osvojila njegov adventni klic: »Rosite, nebesa!« Po Janezu Krstniku pa nas cerkev izpodbuja, da se s pokoro pripravimo na Odrešenika: »Spokorite se, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo!« Končno je advent čas duhovnega občestva z Marijo. Ona je devica, ki spočne Sina božjega (vsebinska kvatrna srede v adventu) in z njim prinese Elizabetini hiši milost in odrešenje (kvatrti petek). Ona je tudi podoba sv. cerkve, ki prinaša Kristusa, in podoba duše, ki nosi po sv. obhajilu v sebi Kristusa. Marija nam je zgled za naše potovanje proti božiču: čistost, življenje v Bogu, sv. molčanje in požrtvovalna ljubezen do bližnjega.

V skladu z adventnim hrepenjem in pokoro rabijo cerkveni služabniki vijolična cerkvena oblačila, slava se ne moli. Z deviško nositeljico Kristusa, Marijo, smo v zvezi pri vseh nedeljskih in delavniških mašah v adventu po posebnih spominskih molitvah in s tem, da obhajamo božjo službo pogostoma v najznamenitejši rimski Marijini cerkvi, v Sv. Mariji Večji. Zelo priljubljene so pri ljudstvu zornice ali svitnice v adventu: to je posebna Marijina votivna maša. Kakor jutranja zarja pred vzhajajočim božjim Soncem, Kristusom, je praznik Marijinega brezmadežnega spočetja 8. decembra.

Iz lilije Marije
vzhaja Sonce
Kristus

1. Adventna nedelja. Stacionska cerkev: Sv. Marija Večja v Rimu. Mašna liturgija izraža dvojni značaj adventa: da se pripravimo na božič, ko bomo obhajali prvi Odrešenikov prihod ob rojstvu iz Marije, in da se pripravimo na njegov prihod k sodbi.

2. Adventna nedelja. Stacionska cerkev: Pri sv. Križu v Jeruzalemu. Prvo nedeljo je bil Odrešenik še daleč (hrepenenje). Danes pa se že Jeruzalem ali Sion, to je cerkev, pripravlja, da ga sprejme. Slišimo drugo veselo adventno oznanilo: Gospod pride v Jeruzalem (Sion). V judovski Jeruzalem je prišel ob svojem prvem prihodu, v novi Jeruzalem sv. cerkve pride zdaj o božiču in vsak dan pri maši. Jeruzalem se pripravlja, da ga dostojno sprejme. To je glavna vsebina te mašne liturgije.

3. Adventna nedelja Stacionska cerkev: Sv. Peter. Cerkev prekinje danes adventno resnost. Liturgija diha veselje. Mesto vijoličnih oblačil sme nositi duhovnik rožnatordeča. Orgle se lahko oglasijo. Veselje prevladuje, ker je Odrešenik z bogastvom svoje rešnje milosti blizu.

V teh dneh prejmemo še drugo blagovest: Gospod pride k nam kot človek, kot ljubko dete, da občuti naše zlo na svojem telesu. To je vsebina treh kvatrnih maš v tem tednu, ki nas pripravljajo na božič.

Končno se 17. decembra prične poslednja, sedemdnevna priprava na božični praznik s takozvanimi o-antifonami, v katerih povzame sv. cerkev še enkrat hrepenenje stare zaveze po Odrešeniku.

4. Adventna nedelja. Stacionska cerkev: Pri dvanajstih apostoli. Ta nedelja ne prinaša novega oznanila. Še enkrat povzame adventne misli in čustva. Še enkrat govorijo trije adventni pridigarji.

Višek božičnega pričakovanja je sveti večer. Vsa ljubka in pesniška je liturgija tega dne. Vodilo dneva: »Danes boste spoznali, da pride Gospod in nas odreši, in jutri boste videli njegovo slavo« (vstop).

2. Božični praznik

Že ob času Gregorija Vel. († 604.) so obhajali o božiču tri maše.

Prva maša. Ponoči, angelska maša. Stacionska cerkev: Sv. Marija Večja pri jaslicah. V duhu se zberemo v rimskem svetišču jaslic iz Betlehema. Obdaja nas noč, podoba greha. Pri treh božičnih mašah se prazniška misel stopnjuje. Pri prvi, ki se imenuje zaradi evangelija angelska maša, imamo še adventno ubranost. Iz svetlega naročja večnega Očeta stopi na zemljo Sin, luč iz luči in razsveti temo.

Druga maša. Ob svitu, pastirska maša. Stacionska cerkev: Sv. Anastazija. Noč se umika vzhajajočemu soncu. Sonce je podoba Kristusa, ki o božiču vzide človeštvu (vstop, prošnja, graduale), prežene temo in nas razsvetljuje in greje. Kristusova luč se je razlila v nas pri krstu.

Tretja maša. Dnevna. Stacionska cerkev: Sv. Marija Večja. V tretji slovesni prazniški maši doseže božična misel višek. Glavna misel te maše: Kristusovo svetovno gospostvo. Dete v jaslih je Gospod vesoljstva, narave in milosti.

Zveza med božičem in tremi prazniki, ki mu sledijo: prvi mučenec sv. Štefan, sv. apostol Janez, sv. nedolžni otroci, je ta-le: Kralja pozdravljajo mučenci, čisti in celo dojenčki pričajo o njegovem prihodu in odrešenju.

Nedelja v božični osmini. Cerkev nas vodi nazaj v sveto noč pred božjega Kralja, ki je zamenjal Očetov prestol z jasicami. Kristus je kralj in gospod (vstop). On nas je rešil iz stanja sužnosti in nas povišal k časti božjega otroštva (berilo). Berilo in evangelij sta most od božiča do velike noči. Glavno mašno misel podaja berilo: Bog je poslal svojega Sina, rojenega iz žene..., da bi nas odkupil, da bi tako prejeli posinovljenje. Evangelij nas postavi nepričakovano 40 dni pozneje v tempelj, starček Simeon napove Detetu in Materi trpljenje in križ. V sv. obhajilu prejmemo tudi mi božje Dete in gremo, okrepani z njegovo milostjo, v večno obljubljeno domovino (obh. pesem).

Gospodovo obrezovanje, božična osmina, 1. januarja. Stacionska cerkev: Sv. Marija onstran Tibere. Zal je to prazniško skrivnost vse preveč spodrinilo novo leto. Osmi dan po svojem rojstvu je daroval Odrešenik pri obrezovanju prvo daritev svojega telesa. Dasi Sin božji kot početnik postave in svetost sama postavi obrezovanja ni bil podvržen, se ji je vendar ponižno in pokorno uklonil. Tedaj je prejel ime, ki je nad vsa imena: Jezus, Odrešenik. Že izdavnica se danes liturgija z nežno ljubeznijo in hvaležno spominja tudi svete božje Matere. Ker je danes tudi božična osmina, so mašne molitve večidel božične.

Gospodovo razglašenje. 6. januarja. Stacionska cerkev: Sv. Peter. To je višek božičnega prazniškega kroga, je liturgično odličnejši od božiča. To je razodetje, prikazanje božjega Kralja Kristusa, njegovega božjega sinovstva. Trojno razodetje Kristusovega božjega veličastva obhaja danes liturgija: Kristusu se poklonijo in ga molijo Modri z Vzhoda; Oče razodene o Kristusu, da je njegov Sin, pri krstu; Kristusova oblast nad naravnimi silami se razodene na svatbi v Kani. — To je tudi svatbeni praznik. Kralj Kristus pride in se poroči s svojo nevesto sv. cerkvijo in tudi z nami, ki nas pokliče v Modrih z Vzhoda, da se udeležimo svete evharistične gostije in večne svatbe v nebesih. Tako obhajamo danes tudi spomin na to, da so bili v Kristusovo kraljestvo poklicani pagani. — Kot Kralj prihaja Kristus (vstop). Za zvezdo vere hitimo tudi mi kakor Modri Kristusu, povelčanemu Kralju ob njegovem drugem prihodu naproti (prošnja. Jeruzalem svete cerkve je razsvetljen, medtem ko je okrog tema: Kralj si je postavil v njem svoj prestol. Pagani hitijo z darovi, da se mu poklonijo (ber.). Mi se jim pridružimo in pridemo z darovi v svoj Betlehem, v cerkev, kjer najdemo Marijo in Dete in ga molimo (evangelij). Pri darovanju smo mi kralji, ki prinašamo darove (pesem pri darovanju) in prinesemo v Betlehem, k oltarju, zlata, kadila in mire — svojo ljubezen, svoje delo, svoje trpljenje. V veri vidimo pri sv. obhajilu njegovo zvezdo (obh. pesem), ki nas bo privedla v nebeški Betlehem.

2. mesecu januarju molimo s sv. očetom:

1. Za pravo cenitev daru sv. vere
2. Za spreobnjenje luteranov